

Hay Hophopapna (Genesis)

HAY NUNLUMUAN APU DIOS DI AN NAMIN AN WADA

1 ¹Hidin hophopapna ya limmun Apu Dios hi ad abunyan ya tun luta ²mu ma''id ni' ha naputu' hi a'at tun luta. Te namaag ya on adallodallom an liting ta nunnaud an munhihillong an tapottapol. Ya nan Espiritun Apu Dios ya umanin'innabat hinan tu'yap di liting an umat hinan dibdib.

HOPAPNAH ALGO

³Ya inah on alyon Apu Dios di, Mawaday patal. Ya nawada. ⁴Ya maphod hi nanigona idiyen patal. Ot punhiwayona mohpe nan patal hinan hilong. ⁵Ot ngadananah hin'algawan nan patal ya mahdom nan hilong. Ta hidiyey hopap di algo an nihipun hidin nawnawi''it ta inggana idiyen mawi''it.

MI'ADWAH ALGO

⁶Ya alyon bon Apu Dios di, Mawada ha pumbattanan nan liting ta munduwa. ⁷Ya nawadah boh diyen nibattan. Ta hay udum hinan liting ya wadah nan bugut an alpuan di udan ya hay udumna ya nan liting tuwalih tun luta. ^{8*} Ot ngadanan Apu Dios hidiyen numbaktu hi ad lagud. Ta hidiyey mi'adwah algo an nihipun hidin nawnawi''it ta inggana bo idiyen mawi''it.

MI'ATLUH ALGO

⁹Ya alyon Apu Dios boy, Ad uwani ya pohdo' di ma'amung nan liting hinan nunda''ul ta mabudhan nan luta. Ya na'at. ¹⁰Ot ngadanana nan mamagah luta ya baybay nan na'amungan di liting. Ya tinigon Apu Dios ya maphod. ^{11,12}Ya himmapit bo ya alyonay, Tumuludah tun lutay holo' ya nan mitanom an mihda ya nan mitanud di ibungana an umat hinan page ya nan nat'onat'on an bumunga ta gapuh nan buwadan humango ya nanongnan way oha on minaynayun di a'atnah tun luta. Ot ma'at an namin dadiyen inalina. Ya maphod hi nanigan Apu Dios. ¹³Ta hidiyey mi'atluh algo an nihipun hidin nawnawi''it ta inggana bo idiyen mawi''it.

MI'APAT HI ALGO

¹⁴Ya alyon bon Apu Dios di, Mawadaday dilag hi ad lagud ta mapto' an waday hilong ya ahi nan mapatal ya ta panginnilaan bo hi bilang di algo ya

---

*2 Pedro 3:5

bulan hinan hintawon. Ya panginnilaan boh nan ma'ma'at an umat hi ahiliya' ya nan algo an pundayawan ¹⁵ya ta buminangdah ad lagud ta madilagan tun luta. Ot hiyay na'at. ¹⁶Ta winadan Apu Dios nan duwan o'ongal an dilag an nan algo ta manilag hitun luta ta pumatpatal ya nan bulan an manilag hitun lutah on nahdom. Ya at boh din winadana nan adakdaklan an bittuwon. ¹⁷Ot iphodnan ipanuh nan e iha'adan di hin'ohhah did lagud ta dilaganda tun luta. ¹⁸Ya hay oha bo ya ta diday ukod an manilag hinan mahdom ya nan mapatal ta wan mipahhiw nan hilog hinan mapatal. Ta tinigon Apu Dios ya maphod. ¹⁹Ta hidiyey mi'apat hi algo an nihipun hidin nawnawi''it ta inggana idiye bon mawi''it.

MI'ALIMAH ALGO

²⁰Ya alyon Apu Dios boy, Mawadaday dakkodakkol an nat'onat'on an munhituh nan nalitingan. Ya hay adakdaklan bon nun'apaya'an ta ahitatayyapandad lagud di udum. ²¹Ta limmun Apu Dios nan nat'onat'on an wah nan baybay an o'ongalday udum. Ya at boh din limmunan namin nan nat'onat'on an nun'apaya'an. Ot tinigona ya maphod di a'atda. ²²Ot wagahana didan namin an alyonah nan wah nan nalitngan di, Munholag ayu ta mun'ipong ayuh nan nalbong. Ya at boh din winagahana nan nun'apaya'an ta dumakkodakkoldah tun luta. ²³Ta hidiyey nagibbuan nan mi'alimah algo an nihipun hidin nawnawi''it ta inggana bo idiyen mawi''it.

MI'ANOM HI ALGO

²⁴Ya alyon bon Apu Dios di, Mawadadah tun lutay nat'onat'on an animal ya nan udum an mungkaddapan. Ya na'at boh diye. ²⁵Ta tinigon Apu Dios danaen winadana ya maphodda.

^{26*} Ya alyona moy, Ad uwani ya hay taguy lumuon ta'u ta umat i dita'u an ingngohonday a'at ta'u. Ta diday pangiyukodan ta'uh an namin nan wah nan baybay ya nan nun'apaya'an ya an namin nan animal ya nan mungkaddapan. ^{27**} Ta at hidiy inat Apu Dios an limmunay tatagu ta in'ingngohnay a'atdah nan a'atna. Ya nan limmuna ya lala'iy oha ya babaiy oha. ²⁸Ot wagahan Apu Dios didan alyonay, Munholag ayu ta dumakol ayu ta lo'tat ya mun'ipong ayuh tun luta ta da'yuy ukod hitun luta. Ya da'yuy ukod boh an naminda nan wah nan baybay ya nan nun'apaya'an ya nan animal ya nan mungkaddapan. ²⁹Ot inayun Apu Dios an alyon bon diday, Tun nun'itanom an tumanud di ibungada ya limmu' ta pangalanyuh anonyu. Ya at boh dih tun nun'itanom an bungbunga'an. ³⁰Mu nan holo' ya nan udum an mitanom ya winada' ta anon nan a'animal hitun luta ya nan nun'apaya'an ya nan mungkaddapan. Ta an namin danaen inalin Apu Dios ya na'at. ³¹Ta tinigonan naminamin nan limmuna ya mun'aphodda. Ta hidiyey nagibbuan nan mi'anom hi algo an nihipun hidin nawnawi'it ta inggana idiyen mawi'it.

---

*1 Kulintu 11:7

**Mateo 19:4; Markos 10:6

MI'APITUH ALGO

2 ¹Hidiyey nangigibbuhan Apu Dios an nunlumuh an namin. ^{2*} Ta timmungoh Apu Dios idiyen mi'apitun algo ta ayna nun'iblayan. ³Ot wagahanah diyen algo an alyonay hidiyey na'anhan an algo te tinungonah e nalpahan an namin nan nunlumuanad lagud ya tun luta. ⁴Ta at hinay a'at di e nunlumuan Apu Dios hitun luta ya ad lagud.

HI AD EDEN

Ta hidin limmun Apu Dios tun luta ya ad lagud ⁵ya ma'id ha ta'on di oha iha nitanom onu ha namaag ot humango. Te ma'id ni' ha impiyalin Apu Dios hi udan hitun luta ya at boh din ma'id ni' ha taguh muntanom. ⁶Mu nanongnan waday liting an tumuluh nan luta ta hiyay munhanong hinan tu'yapna. ^{7**} Ya indani ya apyon Apu Dios han adol hinan pito' ot iyahyahnah way olong diyen limmuna ya inah on yumahyah an tagu. ⁸Ya tanman Apu Dios han luta an ad Eden an nangappit hi tuluhan di algo ot hidiy pangiha''adana idiyen lala'in limmuna. ^{9***} Ot wadaonah din namin nan mun'ap'aphod di tigonan bungbunga''an an maphod hi anon di bungada. Ya winadana boh gawwana nan kayiw an mangdat hi itaguan ya at boh dih nan kayiw an mangdat hi la'ing di tagu ta mabalin an innilaonda hi on nganne nan

---

*Hebreo 4:4,10

**1 Kulintu 15:45

***Hay Nipa'innila 2:7, 22:2,14

maphod ya nan na''iho. ¹⁰Ya wada bo han wangwang hidi idiyen natanman an ad Eden ta ay manibuginan nitanom. Mu on naluh idiyen natanman ot mahiphipnge ta nun'opat di wangwang. ¹¹Hay ngadan nan oha ya ad Pihon an nangidalan hi ad Habilah an awadan di balitu'. ¹²Nan balitu' hidi ya dadiye nan namahmah di abalitu'na. Ya wada boy nun'abalol an mahama' hidi an ma'alih bellium ya oniks. ¹³Ya hay ngadan nan mi'adwan wangwang ya ad Gihon an nangidalan hi ad Kuh. ¹⁴Ya nan mi'atlun wangwang ya ad Tiglih an nangidalan hi ad Assyria hi nangappit hi tuluan di algo. Ya nan mi'apat an wangwang ya ad Ubrates.

¹⁵Ta hidih nan natanman an ad Eden di e nangiha''adan Apu Dios idiyen lala'i ta wan hiyay mumpapto' hidi ya innayunan impapto' nan nitanom. ¹⁶Ot alyona i hiyay, An namin nan bungan di bungbunga''an ya mabalin an anom ¹⁷an ammuna nan bungan han ohan kayiw hi adim anon. An hidiye nan mangdat hi la'ing di tagu ta imatunana nan nipto' ya nan agge. Ot ipidwan Apu Dios an alyon i hiyay, Mahapul an adim anon nan bungan diyen ohan kayiw. Te anom e ya mipadih an mate'a idiyen algo te mihiwwe'a i ha''on.

HAY NALMUAN EVA

¹⁸Indani ya alyon bon Apu Dios di, Adi maphod di mun'ohhah tuwen lala'i. Ot aga ta apyo' ha nipto' hi pun'adwana ta pumboddangna. ^{19,20}Ot apyon Apu Dios nan pito' hinan nat'onat'on an animal ya nun'apaya'an. Ot ena ipatigo idiyen lala'i ta hay

pungngadanan dida. Ya an naminda ya nginadanan diyen lala'i ta hiyay ninaynayun hi ngadanda. Mu ma''id i dadiye ha nipto' hi pun'adwana. ²¹Ta hay inat mon Apu Dios ya impalo'nah diyen lala'i. Ta on na'allo'an ot to'dangonay ohah nan tunggal hi taglangna ot ahina mohpe pun'umuton nan lamoh. ²²Ot apyona diyen tunggal ihan babai ot iyenah nan lala'i. ²³Ya alyon nan lala'iy.

Maphod ta ad uwani ya wada ha pun'adwa' iha paddung'u. Te hay tunggalna ya nalpuh adol'u ya ta'on di hay lamohna. Ot hay ngadana ya babai te nalpuh lala'i.

^{24*} Ta hiya nan mangahawa e nan lala'i ya taynana nan a'ammodna ta e middum hinan babain ahawana ta ayda ohan tagu. ²⁵Hidiyen lala'i ya nan babai ya ta'on hi aggeda nunlubung ya ma''id ha baina.

HAY NUMBAHULAN DI TAGU

3 ^{1**}An namin nan animal ya nan udum an limmun Apu Dios ya nan ulog di nahallatom. Ta han hin'algo ya inalinah nan babaiy, Undan immannung an ipagol Apu Dios di eyu panganan hinan kumpulnan bungan di kayiw ituwen natanman? ²Ya alyon nan babaiy, Kumpulna i datuwen bungbunga'an ya mabalin an anonmiy bungada ³an ammuna nan bungan nan kayiw an nigawwa ituwen natanman hi mipagol. Te hay inalin Apu Dios ya adimi te anonmi e anu onu dapaonmi ya mate ami. ⁴Ya alyon nan ulog hinan babaiy, Adi ayu aya mate. ⁵Manu eh ipagol Apu Dios ya innilanan hidiyen pangananyuy ay

*Mateo 19:5; Markos 10:7,8; Episu 5:31

**Hay Nipa'innila 12:9; 20:2

adiyatan nan matayu ta innilayu moy numpahhiwan nan maphod ya nan adi maphod ta mabalin mon mipaddung ayun hiya. ⁶Ya nidngolan nan babai idiye an namama ten tinigona an mapmaphod hidiyen kayiw ya maphod hi anon nan bungana. Ya de bon ninomnomna ya maphod on luma'ing. Ta imme mo ot alana dohah nan bungan diyen kayiw ot anona ot idatna doha i ahawana ta inana bo. ⁷Ya on hiyah inanda ya immannung an ay mohpe nadiyat di matada te immutalngandan aggeda nunlubung. Ta pundada''itonda nan tubun di kayiw ot hiyay ilubungda.

⁸Ya hidin tuwen malimuh nan algo ya dingngoldan wadah Apu Dios an mundaldallanan hinan way awadanda. Ya mamtikdan eda mun'ipa''eh nan way nakayiwian. ⁹Mu pungkalian Apu Dios nan lala'in alyonay, On daan'a? ¹⁰Ya timbal nan lala'i ya alyonay, Dingngol'uy pungkikimmogam hitun natanman ya timmakuta' ta hiya nan ea' nipa''e te aggea' nunlubung. ¹¹Ya alyon Apu Dios di, Nganney nangalin he''ah numbollad'a? Undan inanmu tuwali nan bungan di kayiw an impagol'u? ¹²Ya alyon nan lala'in di, Tun babain indatmun pun'adwa' di nangdat i dohan ha''on ot ano'. ¹³Ya alyon Apu Dios hinan babaiy, Nganu. on wa ha at hinah inatmu? Ya alyon nan babaiy, Han tun ulog otheadin binaliana' ta hiya nan inan'u. ¹⁴Ya alyon Apu Dios hinan ulog di, Gapu inaeen inatmu ya idutan da'a ta mipalpuh ad uwani ya an namin nan animal an limmu' ya he''a ya abuh di hay putum di pangem. Ya at boh din hay hupu' di itanudmu ta ingganah atayam. ^{15*} Ya hay oha bo ya pumbuhulon da'yun duwah nan babai i ha''on. Ya at boh din mumbuhulda nan holagmu ya nan holagna. Nan holagna ya gumi'onay ulum an ta'on onmu hugatan di hukina. ¹⁶Ot ihiwnah nan babain alyonay,

He''a ya udma' di punligatam hinan em punholagan ta wan midgohan'ah ongal ya ahi'a mun'ayyam. Mu hiya damdaman nanongnay naminhodmun ahawam an ta'on on at hidiy punligatam hinan pun'ayyamam. Ya hiyay ibilangmuh ap'apum. ¹⁷Ya inalin Apu Dios hinan lala'iy, Ta'on di he''a ya molta'on da'a te inunudmu nan inalin ahawam ta inanmu nan bungan di kayiw an ipagol'u. Ot gapu inaen inatmu ya mumbalin tun lutah adi maphod. Ta ma''able'an manamutamu ya ahi mabalin hi waday itanudmuh nan atagum hitu. ¹⁸Ya mi'itmol boy dakol an pumagat ya holo' ya ta'on mo on nan namaag on tinummol hitun luta ya pa'i''anmu. ¹⁹Ya gahin on'a lumingngotan an manamutamuh tun luta ya ahi wa ha bungan di intanommuh anon ta ingganah mumbanggad'ah tun luta an nalpuam. Te pito' di na'alaam ta hiya nan pito' bo damdamay pumbangngadam.

²⁰Hay nungngadan Adam i ahawana ya hi Eva te hiyay hi inan an namin di taguh tun luta. ²¹Ot idat Apu Dios nan lubung an niphod hinan up'up di animal ta inlubung da Adam i ahawana.

HAY NAHNAGAN DA ADAM I EVA HI AD EDEN

²²Ya inalin Apu Dios di, Ad uwani ya nipaddung moy tagun dita'u te innilana moy numpahhiwan nan nipto' hinan agge. Ot adi mabalin hi igawwenay ta'lenah nan kayiw an mangdat hi itaguan an munnananong ya inalana dohah nan bungana ya inana. Ya adi bo mabalin an mi'itaguh munnananong. ²³Ot pa'aanon mon Apu Dios didah di idiyen natanman an ad Eden ta nan lutan bokon ad Eden di

eda tamuan. Ya dida ya nan pito' di na'alaanda. ²⁴Ot paguwalyanah nan anghel nan awon an nangappit hi tuluhan di algo. Ot ihawana boh di han adukken hinalung an mundalang an munhinnigi ta ma'id ha aton di kumpulan umeh nan awadan di kayiw an mangdat hi itaguan.

Additional copies of this publication may be obtained from:

TCP

P.O. Box 423

Greenhills, Metro Manila

Picture on page 1 by Horace Knowles from the English School Bible, British and Foreign Bible Society.

All other pictures used by permission of David C. Cook Foundation.

Amganad Ifugao Genesis

06.17-682-1M

14.150P-821043B

Printed in the Philippines

NEW YORK INTERNATIONAL BIBLE SOCIETY

Publishers

1982